

Lehekuu
18. päiv
2010

Nummõr
10 (206)

Leht mass erälde
ostõn 5 kruuni

UMƏ LEHT

VANA VÖROMAA RAHVA UMAN KEELN LEHT

**Uma Pido juhi:
närv om iks seen!**

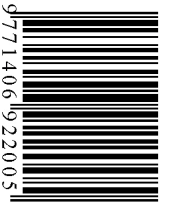
Kae lk 2

**Taivaskoda – Põlva kihlkunna
kõgõ vägevamb paik**

Kae lk 3

**Ruitlanõ: Värnik võitja,
Laar kaotaja**

Kae lk 4

UMA PIDO ERI!

Tulõva savvusanna- raamat ja -päiv

Üts kimmäs asi, midä vana Vöromaa savvusanna alalõ-
hoitmisõ hääs tetäs, om savvu-
sanna-pildiraamat.

«Sannaraamatut tulõ kõgõ-
päält aasta otsa ette valmista,»
selef ettevõtmissõ vidäjä Margna
Epp. Täl om joba kokko kofat
teedüst inämb ku 200 savvu-
sanna kotsilõ. Üten fotograaf
Kalve Toomassõga käve tä aast-
til 2004–2006 sannu mõotman
ja pildistämän. Raamadu jaos
valitas vällä 20–30 huvitavam-
bat. «Viil om mano vaia kirota
jutt, panda mano perimüst,»
seletäs Margna Epp.

Raamat tulõ põhilidsõlt vöro-
kiilne, eesti, soomõ ja inglüse-
kiilse kokkovõtõga värviline
album – seod pidänü saama ka
vällämaa küläliisile kinki.

Kuis viil savvusanna hoita
ja kuis vana Vöromaa savvu-
sann UNESCO ilmaperändi
nimikirja saia, tuust kõnõldi 6.
lehekuul vörokõisi tsõõriklavva
takan Rõugõ kihlkunna Tilgu
külä Sepä talon. Tsihis om saia
savvusann sinnä nimikirja, kon
omma nuu aša, minkalõ om
kipõt kaitsmist vaia. Noorõmba
inemise ei tiia jo savvusannast
palfond ja sannu esi tükütas kah
tuuperäst maaha lahkma.

Joba om naatu savvusanna
kotsilõ tiidmisi koguma, a
plaan om tuu tüü mano haarda
ka Tartõ ülikooli etnoloogia-
oppusõ tudõngi.

Sügüse plaanitas tetä savvu-
sannapäiv: inemise saanu teedä
sannakombist ja ka esi sannan

kävü. Turismitegijä Veeroja
Eda vidä iist savvusanna-kodo-
lehe tegemist.

HARJU ÜLLE

Rahvarõivin Uma Pido rongikäüki!

Et Uma Pido rongikäük küländ
pidolik saasi, otsva kõrraldaja
rahvarõivin inemisi kihlkunna-
silte ja pidotunnismärke kand-
misõ mano.

Nõsta tulõ seo pido tunnis-
märki lõõtspilli ja minevä
pido tunnimärki parmupilli.
Tuus om vaia kokko 12 miist.
Tuu tegemise man piässi mehe
vähembält paarikaupa ütõsugut-
sõn rahvarõivan olõma. Egä
kihlkunnasildi kandmisõ mano
om vaia kattõ tuu kihlkunna
rahvarõivan miist ja kattõ
naist.

Kiä taht avita, kõlista Sinivee
Heidolõ tel 799 8948 vai kiroda
heido@polvamaa.ee.

Sugupuiõ näütüs Põlvan

24. lehekuu pääväl kell 18 tetäs
Põlvamaa keskraamadukogon
vallahõ vana Vöromaa sugu-
puiõ näütüs. Näütüse pand
kokko Eesti genealoogia seldsi
Vöromaa osakund.

Osakunna juht Hinni Maimu
kõnõlõs näütüesest ja seldsist.
Sekretär Kochi Kaire oppas,
kuis suguvõsa uurmisõ man
Interneti api pruuki.

Näütüs jääs vallalõ nikani
ku 30.07.

UL

HARJU ÜLLE PILT

Laululusti kunnakoori vidä pitto Vestla Heli (hädä katt), laulva (häält puult kaiõn) Muruväli Margit, Patrasoni Helju, Kikka Taisi, Kallas Linda, Piirimaa Jaana, Valso Aino, Jõõgre Malle, Laanõ Heli ja Kiudorvi Tiina.

Kunnakoori Umma Pitto

HARJU ÜLLE
ylle@umaleht.ee

**Uma Pido lauluproovi
käävä parhilla tävve
huuga. Esieranis hoolõ-
ga harõtasõ laulmist
16 kunnakoori – mitte
ammõdi poolõst koori, a
väiku laulupundikõsõ üte
kandi inemist, sõprust
vai tüükaaslaisist.**

«Lehest loimi, et sääne värk
tulõ, võtsõmi julgusõ kokko
ja helistimi, et kas mi ka
kõlbami,» kõnõlõ Laululusti
kunnakoori laulja Laanõ

Heli Laheda vallast Vanast-
Koiolast.

Laululust om valla 43aastanõ
laulukoort, kon laulva «vä-
hambält hinge poolõst noorõ»
naasõ. Umma Pitto laulma
taheti tuuperäst, et edimäne
pido miildü. «Väega illos olf ja
haardsõ väega ütõn,» kiti koori-
juht Vestla Heli. «Võimsa olf
ja säält tullgi plaan, et saasi esi
kah kunagi sinnä püüne pääl!»
ütõl Laanõ Heli.

Laululusti proovi omma kõr-
ra nädälin Tilsõ sotsiaalmanjan.
Laulunaasõ seletivä, et kõik pi-
dolaulu miildüse ja omma selge
kah kõik joba. ««Vöromaa

lauu!» om häste
illos laul, Ilvesse
Aapo sõnno pää-
le,» ütõl Laanõ
Heli vällä uma
lemmiklauu.
«Kõnõtraati»
nimmati kah.

Vöro keelen
om huvitav laul-
da, arvsi naasõ:
näist suurõmba
jao kodonõ kiil
om vöro kiil. Pitto
mindäs iks «pido-
vormin», Põlva
kihlkunna naisi
rahvarõivin.

Umma Pitto minejä kunnakoori:

Tandsurühmä Reilender laulukoort (Ruusa)
Valga süämesõpru seldsi segäkoort (Valga)
Ilmanaba lugõmistarõ kunnakoort (Vöro)
Savukunna koort (Lääne-Virumaa)
Kunnakoort Sulplasõ (Sulbi)
Tsiistrinuka kunnakoort (Tsiistri)
Nopri röösk koort (Kärinä)
Kunnakoort Ahoalotsõ' (Vöro)
Parksepä kuulkunnakoort (Parksepä)
Kogokunnakoort (Talliin)
Punamütsikesõ kunnakoort (Vöro)
Johannese kuul Rosmal (Rosma)
Munamäe kunnakoort (Haani)
Vöro naisiklubi kunnakoort (Vöro)
Rüürääk (Haani)
Laululust (Vardja)

Juuri vägi Rāpinā ja Kāpā katõ noorõ kunstnigu seen

HARJU ÜLLE
ylle@umaleht.ee

**Rāpinält peri Platsi Liiso
(25) ja Kāpālt peri Hints
Anna (27) tsusksi minevä
iispäävä uma näo Vöro
liinagalerii saali tuuduhe
mullaunikuhe – sääne
etendüs käve kokko kunst-
nigõ näütüse «Juuri mano»
vallahõ tegemisega.**

Ku Liiso ja Anna olli uma
näo mullast puhtas pühknü,
sis laulsõ Anna tenolaulu
mõlõmba imäle ja vanalõimä-
le. Edevanõmba ja kodokotus
omma kunstnigõ jaos väega
tähtsä.

«Juurõ omma jõu läte,» üt-
les Liiso. «Mārgota tuust, mil-
le kilen juurõ omma, kost ma
võta uma kimmüse ja jõu edesi
minnä. Eestlāisil pidi olõma
väega tukõv paiga-armastus,

Hints Anna (kural) ja Platsi Liiso päält näo mulda tsuskamist.

mu jaos om tuu paik vanaimä
Põllu talo Rāpinā küle all.»

«Ku mu vanaimä nelä aasta
iist är kuuli ja aasta peräst
sündü tütär Leele, sis ma naksi
märkmä tuu pääl, miä tuu
inemise elo om ja kos omma
juurõ, miä tegevä mu tollõs,
kes ma olõ,» kõnõlõ Anna.

«Juurõ omma kimmä ja tulõva
mukka ütõn: ku olõ näütüses
Ameerikan, sis tunnõ iks, et
olõ Vöromaal peri.»

Ku hariligult saa-i vanõmba
inemise nuuri kunstnigõ vai-
muhelgähüisist arvo, sis seo
näütüs om tõistmuudu.

Joba vallalõ tegemise pi-

Anna «Suguvõsa kokkotulõk».

dol olli suurõmb jago kacjist
vanõmba inemise. «Päämid-
selt Anna suguladsõ, nä eläse
Kāpā, säält om Vörolõ kivi-
ga visada!» naard Liiso.

A näütüs vannolõ miildü,
huulmada tuust, et tego om
esierälidse kunstiga. Saa-i
imehtellä ilosat Vöromaa

Anna teos «Minu kapp».

luudust vai pilliga vanamiihi
portreit.

Tuu asõmõl kõnõlõs Hints
Anna mulda täüs suu tele-
ekraani pääl: «Mullast oled
sa sündinud, mullaks pead sa
saama!» ja ussõmulgust kaes
vällä Liiso koolnu vanaesä
pilt.

Inne näütüse vallategemist
uurõ mõlõmba kunstnigu
umma sugupuud ja Liiso tsh-
kend tuu üles kah.

Platsi Liiso ja Hints Anna
näütüst saa kaia seo kuu 28.
päävāni. Sügüse tahtva nä
tuud näüdādä Helsingi Eesti
majan.

HARJU ÜLLE PILD

